

12.11.2024 26. helluntain jälkeisen viikon tiistai

Päivän epistola

”Me tiedämme, että laki on hyvä, jos sitä käytetään lain tarkoituksen mukaisesti. Eihän lakia ole säädetty kunnan ihmisten takia, vaan lain ja järjestyksen rikkojien, jumalattomien ja syntisten, rienaajien ja pyhänhäpäisijöiden, isän- ja äidinmurhaajien, tappajien, siveettömien, miesten kanssa makaavien miesten, ihmisten sieppaajien, valehtelijoiden, valapattojen ja ylipäänsä kaikkien sellaisten takia, jotka toimivat vastoin tervettä oppia. Näin sanoo iäti ylistettävän Jumalan kirkkautta julistava evankeliumi, joka on minulle uskottu. Minä kiitän Herraamme Kristusta Jeesusta, joka on antanut minulle voimaa. Kiitän häntä siitä, että hän katsoi minut luotettavaksi ja otti minut palvelukseensa, vaikka olin ollut herjaaja, vainooja ja väkivallantekijä. Hän armahti minut, koska epäuskoni tähden en tiennyt, mitä tein. Meidän Herraamme armo on ollut yltäkylläinen, samoin se usko ja rakkaus, jonka Kristus Jeesus saa aikaan.” (1. Tim. 1: 8 – 14)

”Tiedämme, että laki on hyvä” löytyy hieman toisenlaisena Roomalaiskirjeestä (Room. 7: 14, 16). Se ero on, että tässä ei edellytetä, että laki ohjaisi omaatuntoa. Sama asia todetaan Galatalaiskirjeessä: ”Mutta jos Henki ohjaa teitä, ette ole lain alaisia” (Gal. 5: 18). Vain pahantekijät tarvitsevat lakia.

Siveettömien tekojen lista perustuu todennäköisesti käskyihin. Paavalille on uskottu evankeliumi ja hän on sen levittämisestä vastuussa.

Paavali siirtyy kiittämään Kristusta Jumalan armosta ja perustelee itseään oikeana opettajana. Paavali oli aikaisemmin pilkkaaja, joka epäuskonsa takia ei tiennyt, mitä teki. Sen takia Herra armahti hänet.

Päivän evankeliumi

”Jeesuksen mukana kulki suuri joukko ihmisiä. Hän kääntyi ja sanoi heille: ”Jos joku tulee minun luokseni mutta ei ole valmis luopumaan isästään ja äidistään, vaimostaan ja lapsistaan, veljistään ja sisaristaan, vieläpä omasta elämästään, hän ei voi olla minun opetuslapseni. Joka ei kannu ristiään ja kulje minun jäljessäni, ei voi olla minun opetuslapseni. Jos joku teistä aikoo rakentaa tornin, niin kai hän ensin istuutuu arvioimaan kustannuksia nähdäkseen, onko hänellä varoja rakentaa se valmiiksi. Muuten voi käydä niin, että hän laskee perustuksen mutta joutuu jättämään työn kesken. Silloin kaikki, jotka tämän näkevät, alkavat pilkata häntä: ”On siinäkin mies! Alkoi rakentaa, mutta

kesken se jäi.” ”Tai jos kuningas on lähdössä taisteluun toista kuningasta vastaan, niin kai hän ensin istuutuu harkitsemaan, pystyykö hän kymmenellä tuhatta miehellä kohtaamaan vihollisen, joka on tulossa kahdenkymmentuhannen miehen voimalla. Ellei hän siihen pysty, hän lähettää rauhanneuvottelijoita, kun vihollinen on vielä kaukana. Tietäkää siis: yksikään teistä ei voi olla minun opetuslapseni, ellei hän luovu kaikesta, mitä hänellä on. ”Suola on tarpeellista. Mutta jos suolakin menettää makunsa, millä se saadaan taas suolaiseksi? Ei sillä ole käyttöä, ei pellossa eikä tunkiossa. Pois se heitetään. Jolla on korvat, se kuulkoon!” (Luuk. 14: 25 – 35)

Samantapaista tekstiä löytyy Matteukselta (Matt. 10: 37 – 38; 16: 24; 5: 13; 11: 15) ja Markuksella (Mark. 8: 34; 9: 50). Tässä kohdassa voi huomata sen, että evankelistat käyttävät samaa kertomusmateriaalia hyvin eri tavalla. Luukkaan kertomus poikkeaa huomattavasti muista evankelistoista. Luukas tuo tässä esille sen, mitä vaaditaan Jeesuksen opetuslapselta.

”Ei ole valmis luopumaan isästään...” on suomennoksessa käännetty lievässä muodossa. Vanhempi käännö on ”eikä vihaa isäänsä...”. Näin se on käännetty myös muissa kielissä. Sanakirjan mukaan käytetty verbi on sanaa vihata lievempi. Luukkaan tapa ilmaista ehto Jeesuksen seuraamiselle on ankara.

Asia pitää kuitenkin ymmärtää oikein. Jeesusta seurasi iso joukko ihmisiä. Osa heistä seurasi Häntä löytääkseen Jumalan valtakunnan, osa jostain muusta syystä. Jeesuksen opetus tässä yhteydessä korostaa, että Hänen seuraamisensa on ensimmäinen asia. Jos jokin asia tulee Jeesuksen seuraamiselle esteeksi, niin sitä pitää ”vihata”. Siis omia vanhempia tai omaa elämää ei tarvitse vihata, jos ne eivät estä Jeesuksen seuraamista. Jos ne muodostuvat esteeksi, niin silloin niitä on ”vihattava” eli niiden väärä vaikutus Jeesuksen seuraamiseen on torjuttava.

”Ei voi olla minun opetuslapseni.” Ennen tämänpäiväistä tekstiä Luukkaalla on kertomus pidoista, minne kutsutaan ihmisiä. Osa kutsutuista kieltäytyi, koska heillä oli muuta tekemistä. Olla opetuslapsi edellyttää myönteistä vastausta Jumalan esittämään kutsuun. Kun Jumala kutsuu, silloin kutsuun on vastattava, edes lähiomainen tai oman elämän mukavuudet eivät saa olla esteenä.

Jakeissa 28 – 32 on kaksi lyhyttä vertausta. Toinen käsittelee arviota rakennuskustannuksista ja toinen arviota sotaretken lopputuloksesta. Ne kehottavat harkintaan ennen toimintaa. Jeesuksen seuraajaksi haluavien pitää miettiä, mitä Jeesuksen seuraaminen edellyttää heiltä.

Ensimmäisessä vertauksessa mainittiin tornin perustus. Kristillisen elämän perustus on Jeesuksen opetuksessa, joka löytyy evankeliumeista. Jälkimmäisen vertauksen kahdesta kuninkaasta ja heidän välillään syttyvästä mahdollisesta sodasta on nähty viittaavan ihmisen taisteluun syntiä ja pahoja henkiä vastaan. Tässä sodassa ihmisen omat voimat eivät riitä, mutta Jumalan avulla ihminen voi voittaa niin synnin kuin pahan hengen.

Jae 33: ”Tietäkää siis: yksikään teistä ei voi olla minun opetuslapseni, ellei hän luovu kaikesta, mitä hänellä on.” viittaa kahteen edellä olevaan lyhyeen vertaukseen. Huomio on siinä, mitä vaaditaan jonkin toiminnan loppuunsaattamiseen. Jeesuksen seuraaminen edellyttää sitä, että nähdään lopputulos ennen päätöksen tekemistä. Näin Jeesusta seurattaessa ei tule sellaisia tilanteita, joissa ihmiseltä vaaditaan sellaista, joka saa hänet perääntymään tavoitteesta. Jeesuksen seuraajan tulee olla valmis luopumaan siitä, mitä hän hallitsee. Se ei merkitse, että Jeesuksen seuraaja ”noin vain” luopuu omaisuudestaan.

”Suola” ei voi menettää makuaan. Mutta se voi pilaantua. Luukas kertoo suolan kautta mitä tapahtuu sellaiselle Jeesuksen seuraajalle, joka jostain syystä ei kykenekään täyttämään niitä ehtoja, jotka kuuluvat hänelle. Jumalan armo on otettava vastaan ja jaettava se eteenpäin. Kyvyttömyys seurata Jeesusta aiheuttaa eron Hänestä. ”Korvat” tarkoittavat ihmisen tarkkaavaisuutta ja kykyä ymmärtää se, mitä on aikaisemmin sanottu sekä kykyä toimia opetuksen mukaisesti.